

1931

Nr 233.

Utkom från trycket
den 22 juni 1931.

Nr 233.

Lag

(Börj och datum kon-
göras från predikstolen.)

om behandling av alkoholister (alkoholistlag);

given Stockholms slott den 12 juni 1931.

Vi GUSTAF, med Guds nåde, Sveriges, Götas och Vendes
Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, funnit gott förordna
som följer:

1 KAP.

Lagens tillämpningsområde.

1 §.

Är någon hemfallen åt alkoholmissbruk och finnes han i följd därav
1. vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller
2. utsätta någon, som han jämlikt stadgande i lag är skyldig att försörja,
för nöd eller uppenbar vanvård eller eljest grovt brista i sina plikter mot sådan
person, eller
3. ligga det allmänna, sin familj eller annan till last, eller
4. vara ur stånd att taga vård om sig själv, eller
5. föra ett för närboende eller andra grovt störande levnadssätt,
då skola i enlighet med vad nedan är stadgat åtgärder vidtagas för hans
återförande till ett nyktert och ordentligt liv.

Lag samma vare, där någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, blivit
under de två senast förflutna åren tre eller flera gånger dömd till ansvar för
fylleri.

2 KAP.

Om myndigheter för behandling av ärenden enligt denna lag.

2 §.

I varje kommun skall finnas en nykterhetsnämnd.
Nykterhetsnämnden har att enligt denna lag upptaga och handlägga frågor
om åtgärder mot dem, som äro hemfallna åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs.
Angående nämndens åligganden i övrigt är särskilt stadgat.

3 §.

Kommunen må besluta, att särskild nykterhetsnämnd skall tillsättas. Är ej
särskild sådan nämnd tillsatt, skall nykterhetsnämnden utgöras av kommu-
nens fattigvårdsstyrelse.

4 §.

Ledamöter i särskild nykterhetsnämnd utses av kommunen till det antal,
som med hänsyn till folkmängden och andra förhållanden erfordras, dock å

¹ Riksdagens skrivelse 1931:255.

* 118—310021. Svensk författningssamling 1931, Nr 233.

landet minst tre och i stad minst fem. Av ledamöterna skall minst en vara kvinna, och bör läkare, om sådan är bosatt inom kommunen, vara ledamot av nämnden.

Suppleanter för ledamöterna utses av kommunen till minst dessas halva antal eller, om ledamöternas antal ej är jämnt, till minst det antal, som är närmast över hälften. Minst en av suppleanterna skall vara kvinna.

Beträffande valbarhet, obehörighet, rätt att avsäga sig uppdraget, ledamots och suppleants tjänstgöringstid och avgång, vissa prästers och läkares rätt att deltaga i nämndens förhandlingar, val av ordförande, vice ordförande och kassaförvaltare, ordningen för nämndens arbete, ordförandens åligganden, ersättning åt ordförande och ledamöter, medelsförvaltning, avlämnande av utgifts- och inkomstförslag, räkenskapers förande, redovisning, granskning av nämndens räkenskaper och förvaltning samt ledamots ansvarighet äger vad i 10, 12—18 och 21 §§ i lagen om fattigvården finnes stadgat rörande fattigvårdsstyrelse motsvarande tillämpning.

I fråga om nykterhetsnämnd i Stockholm gälla de bestämmelser, som Konungen på förslag av stadsfullmäktige meddelar.

5 §.

I kommun, där nykterhetsnämnden utgöres av fattigvårdsstyrelsen, skall kommunen utse en av styrelsens ledamöter att för den tid han är vald till ledamot bereda och vara föredragande i de ärenden, som ankomma på nykterhetsnämnds prövning.

6 §.

Då ordförande eller föredragande utsetts, skall uppgift å den utseddes namn och adress ofördröjligen insändas till länsstyrelsen, som låter meddela under rättelse därom i länskungörelserna.

7 §.

Konungen äger för viss kommun förordna, att befattningen med ärenden, som nykterhetsnämnden enligt denna lag har att handlägga, må i den utsträckning Konungen bestämmer tillkomma ett inom nämnden valt arbetsutskott.

Närmare föreskrifter rörande utskottets sammansättning och verksamhet meddelas av Konungen.

8 §.

I den mån det finnes erforderligt, må nykterhetsnämnden till sitt biträde kalla därtill skickade män och kvinnor.

Finnes ersättning åt sådant biträde böra utgå, ankommer det på kommunen att efter framställning av nämnden bestämma därom.

9 §.

Över nykterhetsnämnd tillkommer befattningen med ärenden enligt denna lag länsstyrelse.

3 KAP.

Om ärendenas behandling hos nykterhetsnämnd.

10 §.

Polis- och åklagarmyndighet åligger att, när den erhållit kännedom om förhållande, som bör föranleda nykterhetsnämndens ingripande, ofördröjligen göra anmälan därom hos nämnden.

11 §.

Har nykterhetsnämnden genom anmälan eller eljest fått grundad anledning antaga, att någon, som vistas inom kommunen eller där äger hemortsrätt, är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, skall nämnden skyndsamt för-

anstälta om undersökning samt söka inhämta noggrann kännedom om hans levnadsförhållanden och andra på fallets bedömande inverkan omständigheter.
12 §.

Där så erfordras, må nykterhetsnämnden kalla den, som är föremål för undersökning, att personligen inställa sig inför nämnden eller särskilt utsett ombud eller av nämnden anvisad läkare. Är han bevisligen kallad minst fyra dagar förut, men utebliver han utan laga förfall, äger nämnden fälla honom att böta tio kronor och genom vite, högst trettio kronor, tillhålla honom att inställa sig. Kommer han ändock ej å förelagd tid, äger nämnden erhålla handräckning hos polismyndigheten för hans hämtande samt, därest han ej varder samma dag efter hämtning inställd, fälla honom till vitet.

Då eljest någon, som bor eller uppehåller sig inom kommunen, av nykterhetsnämnden kallas till inställelse inför nämnden eller särskilt utsett ombud för att meddela upplysning i något till nämndens behandling hörande ärende, är han pliktig att hörsamma kallelsen, såvida han minst fyra dagar förut erhållit del därav. Utebliver han utan laga förfall, äger nämnden fälla honom att böta fem kronor och genom vite tillhålla honom att inställa sig. I fall av tredska äger nämnden fälla honom till vitet samt förelägga högre vite. Vitena må dock tillsammans ej överstiga trettio kronor. Kan den tredska ändock ej förmås till inställelse, äger nämnden erhålla handräckning hos polismyndigheten för hans hämtande.

Ordförande i nykterhetsnämnd äger jämväl besluta om kallelse som ovan sägs.

13 §.

Framgår av nykterhetsnämndens undersökning, att den, om vilken är fråga, är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, skall nämnden, där ej uppenbarligen utsikt saknas att utan tvång återföra honom till ett nyktert och ordentligt liv, vidtaga för hans rättelse lämpade hjälpåtgärder.

Nämnden bör sålunda söka

bibringa honom insikt om vådan av alkoholmissbruk, därvid nämnden har att allvarligt erinra honom om de påföljder, vilka kunna inträda enligt denna lag, om rättelse ej vinnes;

förhjälpa honom i fall av behov till erhållande av lämplig anställning eller bereda honom, där det för minskande av frestelserna till bruk av alkoholhaltiga drycker är erforderligt, ombyte av verksamhet eller vistelseort;

föranstalta, att alkoholhaltiga drycker ej utlämnas till honom, samt förmå honom att ej besöka lokaler, där sådana utskänkas;

förmå honom, när det prövas vara till gagn, att ingå i nykterhetsförening;

förmå honom, när anledning därtill föreligger, att rådfråga läkare och följa dennes föreskrifter eller att frivilligt söka vård å lämplig anstalt.

Då omständigheterna därtill föranleda, må nämnden ställa honom under övervakning på sätt i 61 § sägs. Övervakningen må fortgå under högst ett år från beslutet därom. Där särskilda förhållanden påkalla längre övervakningstid, må övervakningen dock fortgå under högst två år.

14 §.

Då undersökning eller annan åtgärd på nykterhetsnämnds föranstaltande vidtages, bör noga tillses, att den, som åtgärden avser, icke utsättes för allmän uppmärksamhet eller onödigtvis störes i lovlig verksamhet.

Vad hos nykterhetsnämnd förekommit rörande personer, som äro föremål för nämndens behandling, må ej yppas för obehöriga.

Alla handlingar i förekommande ärenden skola så förvaras, att de icke åtkommas av obehöriga.

4 KAP.

Om ärendenas behandling hos länsstyrelse.

15 §.

Har någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, icke genom hjälpåtgärd kunnat återföras till ett nyktert och ordentligt liv eller saknas eljest uppenbarligen utsikt att utan tvång återföra honom därtill, äger nykterhetsnämnden hos länsstyrelsen ansöka om förordnande, att han må intagas å allmän alkoholistanstalt.

16 §.

Är någon hemfallen åt alkoholmissbruk och finnes han i följd därav vara farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, äger nykterhetsnämnden, ändå att fall, som avses i 15 §, ej är för handen, så ock polismyndigheten i orten hos länsstyrelsen ansöka om förordnande, att han må intagas å allmän alkoholistanstalt. Återkallelse av ansökningen utgör ej hinder för länsstyrelsen att fortsätta med ärendets handläggning.

Är faran så överhängande, att åtgärd, som ankommer på länsstyrelsen, ej utan våda kan avvaktas, har polismyndigheten att ofördröjligen på lämpligt sätt tillsvidare omhändertaga den, om vilken är fråga.

Varder någon sålunda omhändertagen, innan ansökning gjorts om förordnande, att han må intagas å allmän alkoholistanstalt, skall polismyndigheten utan uppskov göra sådan ansökning.

17 §.

Har förmyndare för någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, eller dennes make, föräldrar, barn eller syskon eller förmyndare för någon av dem hos nykterhetsnämnden hemställt, att nämnden måtte vidtaga hjälpåtgärd eller ansöka om förordnande, att den, om vilken är fråga, må intagas å allmän alkoholistanstalt, men har nämnden avslagit framställningen eller ej inom två månader vidtagit äskad åtgärd, äger den, som gjort framställningen, hos länsstyrelsen ansöka om vidtagande av hjälpåtgärd eller om förordnande, som nyss är sagt.

Ansökningen skall inlämnas till nykterhetsnämnden inom ett år efter det framställningen gjordes hos nämnden, och åligger det nämnden att ofördröjligen till länsstyrelsen insända ansökningshandlingarna jämte eget utlåtande, vilket tillika skall innefatta redogörelse för den undersökning och för de övriga åtgärder, som av nämnden vidtagits, eller, därest nämnden ej vidtagit någon åtgärd, upplysning om skälen därtill.

18 §.

Vid ansökning om förordnande, att någon må intagas å allmän alkoholistanstalt, böra fogas prästbevis och läkarbetyg, avfattade enligt av Konungen meddelade anvisningar.

Göres ansökningen av nykterhetsnämnd eller polismyndighet, skall den innehålla fullständig redogörelse för den i ärendet företagna undersökningen och för de övriga åtgärder, som vidtagits.

Saknas prästbevis eller läkarbetyg eller finnes den förebragta utredningen annorledes ofullständig, och kan det felande ej lämpligen genom länsstyrelsens försorg anskaffas, har länsstyrelsen att förelägga sökanden att inom viss tid inkomma med felande handlingar eller utredning vid äventyr, att ansökningen eljest avslås; dock vare den omständigheten, att prästbevis ej varder för länsstyrelsen tillgängligt, icke hinder för bifall till ansökningen, om den, som ansökningen avser, är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv.

Vill länsstyrelsen föranstalta om läkarundersökning, äger länsstyrelsen kalla

den, som ansökningen avser, att inställa sig inför anvisad läkare. I sådant fall skall vad i 21 § andra stycket sägs äga motsvarande tillämpning.

19 §.

Har ansökning hos länsstyrelsen gjorts i behörig ordning, skola ansökningshandlingarna ofördröjligen delgivas den, som ansökningen avser, och, om han är omyndig, den som enligt lag har att sörja för hans person, med föreläggande att inom viss kort tid skriftligen förklara sig över ansökningen vid äventyr, om det försummas, att ärendet ändock avgöres. Finnes någon böra lämnas tillfälle att yttra sig över handling, som inkommit efter det ansökningen utställts till förklaring, skall sådan handling delgivas honom.

20 §.

Förekommer anledning, att den, som ansökningen avser, är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, må länsstyrelsen, när skäl därtill äro, även innan han blivit hörd i ärendet föranstalta om att han i avbidan på slutligt beslut tillsvidare intages å allmän alkoholistanstalt eller, om plats å dylik anstalt ej omedelbart kan beredas, omhändertages och vårdas på annat lämpligt sätt.

21 §.

Finnes länsstyrelsen, att förhör bör hållas med den, som ansökningen avser, eller att annan bör inför länsstyrelsen höras upplysningsvis, har länsstyrelsen att förordna om dylikt förhör.

Är den, som ansökningen avser, bevisligen kallad till förhör så tidigt, att han å förelagd dag kan inställa sig, men utebliver han utan laga förfall, äger länsstyrelsen låta hämta honom eller genom vite tillhålla honom att inställa sig. Varder han ej samma dag efter hämtning inställd, dömes för uteblivande att böta högst femtio kronor. Utebliver han utan laga förfall å dag, till vilken ärendet uppskjutits, och varder han ej å den dag efter hämtning inställd, äger länsstyrelsen fälla honom till vite, där sådant är utsatt, eller till böter som nyss sagts.

Där annan, som bevisligen kallats till förhör så tidigt, att han å förelagd dag kan inställa sig, utebliver utan laga förfall, äger länsstyrelsen fälla honom till böter, högst tjugufem kronor, och genom viten tillhålla honom att inställa sig samt i fall av tredska fälla honom till sålunda förelagda viten. Kan han ändock ej förmås till inställelse, må länsstyrelsen låta hämta honom.

Vid förhöret skola förhandlingarna vara offentliga. Länsstyrelsen äger dock avvisa åhörare, som enligt vad känt är eller antagas må ej fyllt aderton år. När den, som ansökningen avser, det begär, så ock eljest, när länsstyrelsen finner omständigheterna därtill föranleda, skall handläggningen äga rum inom stängda dörrar, därvid länsstyrelsen likväl må medgiva hans anhöriga även som andra, vilkas närvaro kan förväntas bliva till nytta under förhöret, att övervara detsamma.

Protokoll skall föras över vad vid förhöret förekommer.

22 §.

Finnes länsstyrelsen av förhållandena påkallat, att någon varder vid domstol hörd såsom vittne, eller är den, som skall höras upplysningsvis, så avlägset boende, att hans hörande vid länsstyrelsen är förenat med oskäligen omgång eller kostnad, äger länsstyrelsen förordna, att förhör angående uppgivna omständigheter skall äga rum vid den underrätt, som med hänsyn till tid och plats för dess sammanträden prövas lämplig. På framställning av länsstyrelsen skall rättens ordförande låta till rätten inkalla dem, som skola höras.

23 §.

I fråga om ersättning till den, som enligt förordnande av länsstyrelse inställt sig för att vittna eller upplysningsvis höras, skall vad angående ersättning

av allmänna medel till vittnen i brottmål finnes stadgat äga motsvarande tillämpning; dock skall ersättningen alltid stanna å statsverket.

24 §.

Finner länsstyrelsen, att den, som ansökningen avser, är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, har länsstyrelsen att taga under omprövning, huruvida han kan antagas låta sig rätta genom hjälpåtgärd; och må länsstyrelsen i sådant fall vidtaga dylik åtgärd eller uppdraga åt nykterhetsnämnd att föranstalta därom.

Avser ansökningen förordnande, att han må intagas å allmän alkoholistanstalt, och finnes hjälpåtgärd ej böra vidtagas, skall länsstyrelsen förordna om hans intagande å sådan anstalt.

25 §.

Har någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, begått brottslig gärning men i anseende till sin sinnesbeskaffenhet vid gärningens begående icke fällts till ansvar, och har han vid prövning i vederbörlig ordning funnits icke vara i behov av vård å sinnessjukhus, må länsstyrelsen även utan därom gjord ansökning besluta om hjälpåtgärd eller förordna om hans intagande å allmän alkoholistanstalt. När skäl därtill äro, äger länsstyrelsen förordna, att han skall i avbidan på slutligt beslut omhändertagas och vårdas på lämpligt sätt.

26 §.

Länsstyrelsens slutliga beslut jämte besvärshänvisning, där klagan över beslutet må föras, skall skriftligen mot bevis ofördröjligen delgivas sökande samt den, som beslutet avser.

Där nykterhetsnämnd ej är sökande, skall underrättelse om beslutet översändas till nykterhetsnämnden i hemortskommunen eller, om annan nykterhetsnämnd tagit befattning med ärendet, till denna nämnd.

27 §.

Där länsstyrelsen ej annorlunda förordnar, må beslut om intagande å allmän alkoholistanstalt gå i verkställighet utan hinder därav, att det ej äger laga kraft.

28 §.

Sökanden i ärendet har att föranstalta om verkställighet av beslut om intagande å allmän alkoholistanstalt, där ej annat följer av vad i 29 § är stadgat.

Varder beslutet ej omedelbart verkställt, äger nykterhetsnämnden ställa den, som beslutet avser, under övervakning på sätt i 61 § sägs. Övervakningen må fortgå under högst ett år från beslutet därom.

29 §.

Har beslut om intagande å allmän alkoholistanstalt grundats därpå, att den, som beslutet avser, är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller har beslutet meddelats jämlikt 25 §, har länsstyrelsen att föranstalta om verkställighet av beslutet.

Finner länsstyrelsen, att den, som beslutet avser, genast bör intagas å allmän alkoholistanstalt, men kan plats ej omedelbart beredas, äger länsstyrelsen, när skäl därtill äro, draga försorg om hans omhändertagande och vårdande under tiden på annat lämpligt sätt; dock må sådan vård ej fortgå under längre tid än tre månader.

Föreligga särskilda skäl till antagande, att den, som beslutet avser, skall låta sig rätta utan intagande å allmän alkoholistanstalt, må länsstyrelsen medgiva villkorligt anstånd med beslutets verkställande, och äger länsstyrelsen därvid ställa honom under övervakning på sätt i 61 § sägs. Övervakningen må fortgå under högst ett år från beslutet därom. När omständigheterna därtill föranleda, skall länsstyrelsen förklara anståndet förverkat.

30 §.
Har plats å allmän alkoholistanstalt beretts för den, som enligt meddelat beslut må intagas å sådan anstalt, men vägrar han att ingå å anstalten, skall polismyndigheten, där sökanden i ärendet har att föranstalta om verkställighet av beslutet, på framställning av denne lämna handrökning för intagandet.

31 §.
Där verkställighet av beslut om intagande å allmän alkoholistanstalt ej påbörjats inom ett år efter beslutets meddelande, vare det förfallet.

5 KAP.

Om anstaltsvård och eftervårdande verksamhet.

32 §.
Allmän alkoholistanstalt enligt denna lag är
1. anstalt eller avdelning därav, som av staten inrättats för sådant ändamål;
2. av landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan anordnad anstalt eller avdelning därav, vilken av Konungen erkänts såsom allmän alkoholistanstalt.

Sådant erkännande kan när som helst återkallas.

Allmän alkoholistanstalt skall stå under ledning av en styrelse.

Konungen meddelar närmare bestämmelser angående anstalternas verksamhet.

33 §.
Allmänna alkoholistanstalterna skola stå under uppsikt av socialstyrelsen.

34 §.
Envar, som är intagen å allmän alkoholistanstalt, skall vara pliktig att fullgöra det arbete, som ur synpunkten av en ändamålsenlig vård ålägges honom.

35 §.
Den i 33 § omförmälda uppsiktsmyndigheten äger förordna om överflyttning av intagen person från en allmän alkoholistanstalt till en annan; sådant förordnande må genast gå i verkställighet.

36 §.
Den, som på grund av slutligt beslut intagits å allmän alkoholistanstalt, må kvarhållas under en tid av ett år. Har han förut varit intagen å sådan anstalt och är beslutet meddelat inom fem år från senaste utskrivningen, må han kvarhållas under en tid av två år.

Utskrivning från anstalten skall ske tidigare än nu är sagt, där grundad anledning föreligger till antagande, att den intagne efter utskrivningen skall föra ett nyktert och ordentligt liv.

37 §.
Har beslut om intagande å allmän alkoholistanstalt grundats därpå, att den, som beslutet avser, är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, eller har beslutet meddelats jämlikt 25 §, eller har någon, som förut minst tre gånger varit intagen å allmän alkoholistanstalt, ånyo intagits enligt slutligt beslut, som meddelats inom ett år från senaste utskrivningen, då må den intagne, därest han med hänsyn till sin sinnesart samt sitt föregående liv och förhållande i anstalten måste antagas i händelse av utskrivning icke komma att föra ett nyktert och ordentligt liv, kvarhållas under två år utöver den tid, han enligt 36 § längst kunnat kvarhållas.

Där någon sålunda kvarhålls, skall fråga om hans utskrivning sedermera minst en gång varje halvår upptagas till prövning.

38 §.

Vid beräkning av tiden för kvarhållande skall den tid inräknas, under vilken den intagne, där han omhändertagits genom polismyndighets eller länsstyrelsens försorg, i avbidan på slutligt beslut vistats å allmän alkoholistanstalt eller av sådan anledning eller i avvaktan på beredande av plats å dylik anstalt vårdats på annat lämpligt sätt.

Har någon jämlikt 50 § intagits å allmän alkoholistanstalt och påkallas, medan han är intagen, verkställighet av förordnande om hans intagande å sådan anstalt, skall den tid, under vilken han frivilligt vistats å anstalten, likaledes medräknas vid bestämmande av den tid, han på grund av förordnandet må kvarhållas.

39 §.

Har någon, som intagits å allmän alkoholistanstalt, blivit inmanad i häkte eller överflyttad till straffanstalt för undergående av honom ådömt frihetsstraff eller förvandlingsstraff för böter, eller har han avvikit från alkoholistanstalten, skall den tid, under vilken han sålunda ej vistats å anstalten, icke medräknas vid bestämmande av den tid, han längst må kvarhållas.

40 §.

Vill någon, som är intagen å allmän alkoholistanstalt, frivilligt kvarstanna å anstalten efter utgången av den tid, han längst må kvarhållas, må det, när skäl därtill äro, medgivas för högst fyra månader under villkor, att han skriftligen förbinder sig att kvarstanna under den tid, som bestämmes. Är han omyndig, erfordras samtycke av den, som enligt lag har att sörja för hans person.

41 §.

Där det provas vara till gagn, må anstaltens styrelse medgiva den intagne att under återstoden av den tid, han längst må kvarhållas, eller under viss del därav på försök vistas utom anstalten.

Anstaltens styrelse äger uppdraga åt föreståndaren för anstalten att besluta om sådan försökspermission.

42 §.

Då försökspermission beslutas, har anstaltens föreståndare att, innan den intagne lämnar anstalten, meddela underrättelse om beslutet till myndighet eller person, som ansökt om hans intagande, ävensom, där så finnes lämpligt, till nykterhetsnämnden i den kommun, dit han begiver sig.

I fall av behov har föreståndaren att med anlitan av nykterhetsnämnd, organisation, som utövar social hjälpverksamhet, eller enskild person söka i tid bereda den permitterade lämplig sysselsättning samt förhjälpa honom till ort, där sådan erhållits, eller vidtaga andra tjänliga åtgärder till hans bistånd.

43 §.

Där det ej på grund av särskilda omständigheter finnes obehöfligt, skall anstaltens styrelse ställa den permitterade under övervakning på sätt i 61 § sägs eller uppdraga åt nykterhetsnämnd att därom besörja. Övervakningen må fortgå under permissionstiden.

Vare sig övervakning anordnas eller ej, må anstaltens styrelse ålägga den permitterade skyldighet att under permissionstiden underkasta sig de föreskrifter angående vistelseort, sysselsättning och annat, som finnas erforderliga för hans rättelse.

Där så provas nödigt, må anstaltens styrelse besluta ändring i meddelade föreskrifter.

Anstaltens styrelse äger uppdraga åt föreståndaren för anstalten att i fråga om den, som av honom permitteras, meddela beslut, som i denna paragraf avses.

44 §.

Undandraget sig den permitterade övervakning eller bryter han eljest mot meddelade föreskrifter, äger anstaltens styrelse eller, enligt styrelsens uppdrag, föreståndaren för anstalten besluta om hans återhämtande.

Har ej före utgången av den tid, den permitterade längst må kvarhållas, fråga väckts om hans återhämtande, skall beslut meddelas om utskrivning.

Om den permitterade hämtas åter, skall den tid, under vilken han vistats utom anstalten, icke medräknas vid bestämmande av den tid, han längst må kvarhållas.

45 §.

Om kvarhållande och utskrivning beslutar anstaltens styrelse.

När skäl därtill äro, må även uppsiktsmyndigheten, efter anstaltsstyrelsens hörande, förordna om utskrivning.

46 §.

Då utskrivning beslutas, skall vad i 42 § är stadgat äga motsvarande tillämpning.

Är någon i fall, som avses i 52 §, vid utskrivning i behov av fattigvård, har anstaltens föreståndare att, där så prövas påkallat, för erforderliga åtgärders vidtagande hänvända sig till den länsstyrelse, som meddelat beslut om hans intagande å allmän alkoholistanstalt; och har länsstyrelsen att efter omständigheterna föranstalta om tjänlig vård eller vidtaga annan lämplig åtgärd. Såsom vistelsesamhälle skall anses den kommun, där ingripande enligt denna lag ägde rum.

47 §.

Vid utskrivning skall anstaltens styrelse, där det ej på grund av särskilda omständigheter finnes obehöfligt, ställa den utskrivne under övervakning på sätt i 61 § sägs eller uppdraga åt nykterhetsnämnd att därom besörja. Övervakningen må fortgå under högst ett år från beslutet därom.

Vare sig övervakning anordnas eller ej, må anstaltens styrelse ålägga den utskrivne skyldighet att under tid, som vid utskrivningen blivit förelagd, dock högst ett år, underkasta sig de föreskrifter angående vistelseort, sysselsättning och annat, som finnas erforderliga för hans rättelse.

Där så prövas nödigt, må anstaltens styrelse besluta ändring i meddelade föreskrifter.

48 §.

Undandraget sig den utskrivne övervakning eller bryter han eljest mot meddelade föreskrifter, må nykterhetsnämnden, där han ej genom hjälpåtgärd kunnat återföras till ett nyktert och ordentligt liv eller sådan åtgärd prövas vara gagnlös, hos länsstyrelsen ansöka om förordnande, att han må ånyo intagas å allmän alkoholistanstalt. Har han visat sig farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv, må jämväl polismyndigheten i orten ansöka om sådant förordnande; och skall i dylikt fall vad i 16 § andra och tredje styckena stadgas äga tillämpning.

I ansökningen skall noggrant angivas, i vilka avseenden den utskrivne brutit mot de meddelade föreskrifterna, samt redogörelse lämnas för hans uppförande i övrigt under tiden efter utskrivningen.

Länsstyrelsen har att efter omständigheterna förordna om intagande å allmän alkoholistanstalt eller vidtaga annan åtgärd enligt denna lag.

49 §.

Polismyndighet har att på begäran lämna handräckning för återhämtande till allmän alkoholistanstalt av den, som avvikit därifrån, och av permitterad, som enligt meddelat beslut skall hämtas åter till anstalten.

* 119—310024. Svensk författningssamling 1931, Nr 233.

50 §.

Vill någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk, frivilligt ingå å allmän alkoholistanstalt, må han intagas under villkor, att han i egenhändigt under skriven ansökning hos anstaltens styrelse gjort framställning därom samt skriftligen förbundit sig att kvarstanna å allmän alkoholistanstalt under viss tid, som dock ej må överskrida ett år. Är han omyndig, erfordras samtycke av den, som enligt lag har att sörja för hans person.

Vid ansökningen skola fogas prästbevis och läkarbetyg, avfattade enligt av Konungen meddelade anvisningar.

Den, som är sålunda intagen å allmän alkoholistanstalt, må kvarhållas under den tid, som angives i den skriftliga förbindelsen, men må, när omständigheterna därtill föranleda, utskrivas tidigare.

Vad i 34, 35 och 39—45 §§, 46 § första stycket samt 49 § stadgats äger motsvarande tillämpning rörande den intagne.

6 KAP.

Om kostnader för vård och omhändertagande enligt denna lag.

51 §.

Kostnad för omhändertagande eller vård, som omförmäles i 16 § andra stycket, 20 §, 25 § andra punkten och 29 § andra stycket, skall statsverket vidkännas.

52 §.

Kostnad för vård, som meddelats den, vilken på grund av slutligt beslut intagits å allmän alkoholistanstalt, skall bestridas av statsverket i följande fall, nämligen

1. där beslutet grundats därpå, att den intagne är farlig för annans personliga säkerhet eller eget liv;
2. där beslutet meddelats jämlikt 25 §;
3. där någon jämlikt 37 § kvarhållas.

53 §.

I andra fall än de i 51 och 52 §§ nämnda är den, som ansökt om intagande å allmän alkoholistanstalt, skyldig att gentemot den anstalt, där vård lämnats, svara för vårdkostnad, vilken icke bestrides av eljest tillgängliga medel.

54 §.

Där på grund av ansvarsförbindelse eller eljest annan än den, som åtnjutit vården, guldit vårdkostnad, är han berättigad till gottgörelse av den vårdade. Har kommun bekostat vården, äger nykterhetsnämnden uttaga sådan gottgörelse, i den mån den icke finner skäl till eftergift.

7 KAP.

Om klagan och underställning.

55 §.

Den, som av nykterhetsnämnd fällits till böter eller vite, må hos länsstyrelsen anföra besvär över beslutet inom en månad från den dag, då han erhöll del klagan ej föras.

56 §.

Har länsstyrelse förordnat, att någon må intagas å allmän alkoholistanstalt, avslagit ansökning om intagande å dylik anstalt, medgivit villkorligt anstånd

med verkställighet av beslut om sådant intagande, förklarar dylikt anstånd förverkat, fällt någon jämlikt 18 eller 21 § till böter eller vite eller utlätit sig om ersättning för inställelsen åt den, som inkallats för att upplysningsvis höras inför länsstyrelsen, må ändring i beslutet sökas av den, som beslutet rör. Det åligger klagande att inom en månad från den dag, då han skriftligen erhöll del av beslutet, till länsstyrelsen inkomma med sina till Konungen ställda besvär. Länsstyrelsen skall skyndsamt infordra förklaring över besvären, om anledning därtill ej uppenbarligen saknas, samt, efter att hava införskaffat den ytterligare utredning, som kan vara erforderlig, till socialdepartementet insända samtliga målet rörande handlingar tillika med eget utlåtande.

Klagan över beslut, som av länsstyrelse särskilt meddelats om någons omhändertagande, må av honom föras i enahanda ordning, dock utan inskränkning till viss tid.

Över annat av länsstyrelse meddelat slutligt beslut, än ovan sägs, är klagan ej tillåten. Ej heller må särskild klagan föras, där länsstyrelse under ärendes handläggning meddelat annat beslut, än förut är sagt.

57 §.

Beslut om kvarhållande enligt 37 § samt om utskrivning av sålunda kvarhållen person före utgången av den i nämnda lagrum stadgade längsta tiden för kvarhållande skola underställas uppsiktsmyndighetens prövning.

58 §.

I uppsiktsmyndighetens beslut må den, som beslutet rör, söka ändring hos Konungen i socialdepartementet före klockan tolv å trettionde dagen efter den, då klaganden erhöll del av beslutet.

8 KAP.

Särskilda föreskrifter och ansvarsbestämmelser.

59 §.

Vad i denna lag är stadgat om kommun skall äga motsvarande tillämpning i avseende å fattigvårdssambälle, som består av två eller flera kommuner.

60 §.

Myndigheter, som handlägga ärenden enligt denna lag, böra, i den mån sådant kan vara till gagn vid fullgörandet av deras åligganden, samarbeta med nykterhetsnämnder, fattigvårdsstyrelser, barnavårdsnämnder och andra myndigheter, med alkoholistanstalter, med organisationer, vilka utöva social hjälps verksamhet, samt med bolag, som idka detaljhandel med rusdrycker.

61 §.

Ställes någon under övervakning, bör till övervakare utses därtill lämplig person, förening eller stiftelse.

Övervakare har att öva tillsyn över den, som är ställd under övervakning, och söka befordra vad som kan lända till hans hjälp. Vid övervakningen bör noga tillses, att den övervakade icke utsättes för allmän uppmärksamhet eller onödigtvis störes i lovlig verksamhet.

Den övervakade skall föra ett nyktert och ordentligt liv, städse hålla övervakaren underrättad om sin bostad och adress samt på kallelse infinna sig hos honom.

Närmare bestämmelser angående övervakning meddelas av Konungen.

62 §.

Finner nykterhetsnämnden, att någon, som är hemfallen åt alkoholmissbruk såsom i 1 § sägs, bör förklaras omyndig eller att förmyndare i hans ställe eller jämte honom bör förordnas för hans myndling, har nämnden att göra anmälan härom hos överförmyndaren.

63 §.

Lämnar någon åt den, som honom veterligen är ställd under övervakning enligt denna lag eller är intagen å allmän alkoholistanstalt, alkoholhaltiga drycker eller hjälper någon eljest sådan person att åtkomma dylika drycker, straffes med böter från och med fem till och med tvåhundra kronor. Med alkoholhaltiga drycker förstås spritdrycker och vin ävensom sådana maldrycker, som innehålla mer än en och åtta tiondels viktprocent alkohol.

Där gärning, som här sägs, tillika innefattar förbrytelse mot gällande bestämmelser angående försäljning av alkoholhaltiga drycker, gånge som i 4 kap. 2 § strafflagen stadgas.

Förseelsen åtalas vid polisdомstol, där särskild sådan är inrättad, men eljest hos poliskammare och, där sådan ej finnes, vid allmän domstol.

64 §.

Böter och viten, som omförmälas i 12 §, tillfalla kommunens kassa.

Böter och viten, som i andra fall ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan och skola, om tillgång saknas till deras fulla gäldande, förvandlas enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1932.

Genom denna lag upphävas lagen den 30 juni 1913 (nr 102) om behandling av alkoholister och lagen samma dag (nr 103) om ersättning i vissa fall av allmänna medel till vittnen i mål enligt lag om behandling av alkoholister.

Där i lag eller författning förekommer hänvisning till lagrum, som ersatts genom bestämmelse i den nya lagen, skall denna i stället tillämpas.

Fullföljes talan mot beslut, som i mål angående intagande å allmän alkoholistanstalt före denna lags ikraftträdande meddelats, skall den äldre lagen lända till efterrättelse.

Vid verkställighet av beslut enligt den äldre lagen om intagande å allmän alkoholistanstalt skall samma lag fortfarande äga tillämpning; dock skola de nya bestämmelserna om värdkostnad lända till efterrättelse.

Om någon, då denna lag träder i kraft, är frivilligt intagen å allmän alkoholistanstalt, skall i fråga om honom äldre lag fortfarande gälla.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 12 juni 1931.

GUSTAF.

(L. S.)

(Socialdepartementet.)

SAM LARSSON.

